

XIII TYDZIEŃ- Lato

1. „Spacer” – zabawa dramowa.

Dziecko powtarza za rodzicem: *Idę do mamy przez las.*

To zdanie wypowiada cztery razy na różne sposoby: jak człowiek przestraszony, szczęśliwy, smutny, zdziwiony.

Dziecko naśladuje ruchy rodzica mówi: *Idę pod górę. Tu spotykam kota* (dziecko przeciąga się jak kot) *i bociana* (staje na jednej nodze, ręce w bok). *Schodzę ze stromej góry na plażę z rozgrzanym piaskiem. Przechodzę po kamieniach przez rzekę. Tu spotykam mamę i przytulam ją.*

2. „Co zrobię w czasie burzy i silnego wiatru?” – rozmowa na temat zjawisk pogodowych na podstawie doświadczeń dziecka i opowiadania *Letnie opowieści – burza na Mazurach.*

Letnie opowieści – burza na Mazurach

Małgorzata Szczęsna

Jedziemy na Mazury – rodzice, siostra, brat i ja. Z przyczepioną do samochodu małą przyczepką kempingową szybko docieramy do celu – nad jezioro Kuc. Jeżdżę tu od urodzenia, każdego lata.

Ledwo przekraczamy bramę, a już serdecznie witają nas kuzyni – Kasia i Robert, ich dzieci oraz Paweł i pan Rysio.

– Ada, czekamy na ciebie od rana! Idziemy kosić pokrzywy! – tak wita mnie Maks, podając kij.

Całą mazurską paczką idziemy przetrzeć nasz szlak, dróżkę, którą tylko my, dzieci, chodzimy. A nasza grupa to: Maks, Leon, Dawid i chłopak z sąsiedniej działki – Klaudiusz oraz ja. Wracamy zmęczeni, poparzeni, ale zadowoleni z dobrze wykonanego zadania. Nasza przyczepa jest właśnie przesuwana przez mężczyzn na swoje miejsce. Najsilniejszy jest pan Rysiek. Jeszcze jeden jego ruch i gotowe. Mamy domek pod gruszą! Tata podłącza prąd, gaz, ustawia równo przyczepę. Mama z Matim i Karinką wszystko rozpakowują i układają. Grunt to rodzinka!

– Teraz pora przywitać się z jeziorem! – krzyczy tata.

Wszyscy zbiegamy na pomost. Widok zapiera dech w piersiach! Jak okiem sięgnąć – jezioro. Promienie słońca odbijają się o jego taflę tak intensywnie, że musimy zmrużyć oczy. Dookoła lekko falują trzciny, a w nich błyszczą niebieskie ważki. Niebo jest czyściutkie, ani jednej chmurki.

– Kto płynie łódką? – pyta tata.

– Ja, ja! – wołamy z mamą jednocześnie.

– My nie płyniemy! – decyduje za Karinę Mateusz.

– Kasia i Robert z dziećmi pojechali na przejażdżkę rowerową, a pozostali wybrali się do Mrągowa. Musi ktoś zostać! Napompujemy materace i pogramy w grę planszową – siostra potwierdza decyzję brata.

Zakładamy kapoki, czapki i okulary przeciwsłoneczne. Smarujemy twarz i ręce kremem. Z mamą siadamy na ławeczce w łodzi, a naprzeciw nas sadowi się tata z wiosłami. Powolutku suniemy po gładkim, spokojnym jeziorze.

– Opłyniemy wyspę! – prosimy.

Po drugiej stronie wysepki jezioro jest płytsze i zarośnięte trzcinami. Przedzieramy się przez szuwały, jak podróżnicy przez nieznane tereny. Wiosło wciąż zaplątuje się w korzenie roślin wodnych. Nagle tata nieruchomieje! Patrzymy za jego wzrokiem i widzimy obrazek jak z bajki! Dokoła nas, tworząc jakby ogrodzenie, są pałki wodne. Pośrodku tego miejsca, gdzie się znajdujemy, leżą na wodzie duże owalne liście. Między nimi, unosząc się na łożycze, wyglądają żółte główki grążeli. Obok nich pływają białe kwiaty grzybieni o żółtych środkach. A wśród tego wspaniałego widoku – rodzina łąbodzi: mama, tata i troje dzieci. Myślę, że one też są zdziwione naszym widokiem. Przez chwilę nieruchomieją, patrzą na nas i majestatycznie odpływają. Czekamy chwilę i też wypływamy z tego pięknego miejsca.

Suniemy dalej wokół wyspy. Teraz widzimy ją doskonale.

– Popatrzcie na te powalone drzewa! To robota bobrów! – powiedział tata i skierował łódź na środek jeziora.

– Podpłyniemy do brzegu, na drugą stronę, tam zawsze były pyszne maliny! – prosi tatę, bo przypomina mi się smak słodkich, pachnących owoców, zrywanych tam każdego roku.

– Nie! Pora wracać! Robi się parno, słońce przypieka. Zobaczcie, nie wiadomo skąd napływają chmury! – wskazuje w górę zaniepokojony tata. Czyste przed chwilą niebo pokrywają ciemne chmury. Zrywa się wiatr. Nagle robi się chłodniej.

– Tato, co teraz będzie? – pytam już trochę przestraszona, gdy fale kołyszą łódkę.

– Nie bój się, zaraz dopłyniemy do brzegu.

Tata szybko wiosłuje. Fale robią się coraz większe, opryskuje nas woda.

– Siadajcie na dnie łódki!

Posłusznie zsuwamy się z ławeczki, a ja chowam się pod wielką spódnicę mamy i przytulam do jej kolan. Od czasu do czasu wyglądam, wysadzając głowę.

Z daleka coś mruczy i na ciemnym niebie pojawiają się błyski.

– Burza!

Wokół nas robi się biało, jakbyśmy płynęli we mgle. Teraz już zaczynam płakać. Jak tata trafi do pomostu Roberta, gdy nic nie widać?!

Ale tatuś nie daje za wygraną, tylko mocno wiosłuje. Zaczyna padać deszcz, a po chwili już leje! Mama uspokaja mnie i dla otuchy cicho śpiewa: *Słoneczko nasze rozchmurz buzię, bo nie do twarzy ci w tej chmurze*. Ta piosenka zawsze działa, słońce wychodzi zza chmur, a teraz nie! Może mama śpiewa za cicho?!

Teraz błyski na niebie są coraz jaśniejsze. Po nich szybko pojawiają się głośne grzmoty. Podobno, gdy zobaczy się błysk, trzeba powoli liczyć 1...2...3..., aż do usłyszenia grzmotu. Wtedy wiemy, czy daleko od nas jest burza. Ale tu, na jeziorze, nie mogę liczyć – od pojawienia się błyskawicy na niebie do grzmotu nie ma przerwy. Czyli burza jest koło nas.

– Widzę nasz brzeg! – krzyczy tata z ulgą.

Ale okazuje się, że to jeszcze nie koniec zmartwień. Im bliżej jesteśmy brzegu, tym większa fala. Woda zaczyna wdzierać się do łódki. Tata obmyślił inny sposób dotarcia do lądu. Nie płynie na wprost brzegu, tylko wzdłuż, wolno przybliżając się do niego. To okazuje się skuteczne. Wkrótce widzimy pomost. Na jego końcu stoją Mateusz, Karina, pan Rysiek i Paweł. Machają do nas. Widzę, jak zbiegają na brzeg pozostali nasi przyjaciele. Na przedzie przerażony Maks. Widzą, jak tata zмага się z wiatrem i falą i nic nie mogą zrobić. Gdy już wreszcie dopływamy do brzegu, pan Rysiek z Pawłem wskazują w ubraniach do wody, holują nas i przycumowują łódź do pomostu. Maks pomaga mi wysiąść. Karina i Mati mocno nas obejmują, w oczach mają łzy. Robert, przekrzykując wiatr, woła:

– Przebierzcie się szybko i wszystkich zapraszam do naszego *Palace!* (*Palace* – tak wszyscy nazywali ich przestronną przyczepę).

– U nas mniej odczujecie podmuchy wiatru.

Przebieramy się i idziemy do *Palace*, Kasia robi gorącą czekoladę.

– Kasiu, a wy jak poradziście sobie w tę burzę? Przecież byliście na wycieczce rowerowej.

– Nie odjechaliśmy daleko. Gdy zobaczyliśmy, że nagle się chmurzy, zaczęliśmy wracać. Założyliśmy peleryny, mocno dopięliśmy kaski i pojechaliśmy. Deszcz nas nie przestraszył, choć widoczność była słaba, bo zrobiło się biało. Gdy rozszalała się burza skręciliśmy z drogi i schowaliśmy się w czyjeś stodołę.

– Kiedy ruszyliście dalej?

– Gdy burza zaczęła się przemieszczać z drogi nad jezioro. Wtedy przypomnieliśmy sobie, że przecież wy wypłynęliście. Nie wiem, skąd mieliśmy tyle sił! Jestem zdumiona niemożliwym wyczynem Maksa, a zwłaszcza Leona. Tak pedałowali, że wkrótce byliśmy na działce. Zbiegliśmy z górki na pomost, a Maks już krzyczał: *Są ,są!* Odetchnęliśmy. Wszystko dobrze się skończyło. Wszyscy jesteśmy bezpieczni.

Dziękujemy Kasi i Robertowi za przyjęcie w *Palace*. Idziemy do domku pod gruszą. Zasypiamy w naszej przyczepie, kołysani przez burzowy wiatr.

Rodzie zadaje dziecku pytania: *Dokąd pojechała Ada z rodziną? Gdzie mieszkali? Co robili, gdy już się rozpakowali? Co zrobili dla swojego bezpieczeństwa przed wypłynięciem na jezioro? Co się stało, gdy byli na środku jeziora? Co należy zrobić, by dowiedzieć się, czy burza jest daleko od nas? Czy udało im się bezpiecznie wrócić do przyczepy?*

3. „Jak się zachować w czasie upalnego dnia i w czasie burzy” – praca z **Kartami Pracy 2** strona **48**.

Dziecko omawia ilustracje z **KP2.48**. Wybiera ilustracje przedstawiające właściwe zachowania i je koloruje. • **KP2, kredki**

4. „Bajkowa gimnastyka” – zabawa ruchowa.

Rodzie mówi: *Jesteś drewnianym ludzikiem Pinokiem – robisz pajacyki. Jesteś Kubusiem Puchatkiem – robisz przysiady. Jesteś Kopciuszkiem tańczącym na balu – obracasz się na palcach. Jesteś smurfem Osilkiem – robisz pompki. Jesteś energiczną dziewczynką Maszą – biegasz po sali, wysoko podskakując.*

5. „Kolory tęczy” – rozmowa na temat powstawania i kolejności kolorów tęczy na podstawie doświadczeń dziecka i opowiadania *Letnie opowieści – tęcza nad morzem*.

Letnie opowieści – tęcza nad morzem

Małgorzata Szczęsna

Jedziemy nad morze, do Gdańska – rodzice, siostra, brat i ja, Ada. W Gdańsku mieszka mamy przyjaciółka – Ewa. Bardzo ją lubimy, bo rozmawia z nami jak z dorosłymi, interesuje się naszymi sprawami i zawsze, gdy o coś zapytamy, chętnie i dokładnie nam tłumaczy.

Podróż szybko nam mija, bo słuchamy i śpiewamy ulubione piosenki. Mama zadaje nam zagadki, a tata rozśmiesza.

Ewa wita nas na progu domu z plecakiem:

– Cześć, kochani! Cieszę się, że was widzę. Proponuję, od razu, wycieczkę nad morze, bo zapowiadają, że od jutra pogoda się zmieni i będzie padał deszcz.

Pakujemy się z powrotem do samochodu – w końcu jesteśmy w Gdańsku, a rządzi tu Ewa!

Tata jedzie według jej wskazówek i za chwilę jesteśmy w Sobieszewie – małej nadmorskiej miejscowości. Idziemy przez wydmy porośnięte lasami sosnowymi.

– Jak tu pięknie, odpocznijmy chwilę! – mama już rozkłada koc na polance porośniętej mchem. Wszyscy rozciągamy się na nim. Patrzymy w niebo. Suną po nim leniwie małe chmurki.

– Zobaczcie, ta przypomina bałwana, a ta smoka! – mówię, wskazując ręką chmurę.

– Oj, chyba nie! Ta chmura przypomina mi ciebie, jak wychodzisz po kąpieli w szlafroku z ręcznikiem na głowie! – jak zwykle żartuje Mati.

Po krótkim odpoczynku ruszamy dalej.

– Za tą wydumą zobaczysz już morze! – mówi Ewa, a ja biegnę, bo chcę pierwsza cieszyć się tym widokiem. Staję i patrzę: od lewej do prawej strony woda, daleko przede mną statki, wyglądają jak zabawki. Łapię się za głowę – chwytam czapkę w ostatniej chwili. Co za wiatr! Idziemy wszyscy na brzeg i siadamy na piasku. Teraz już nie można cicho rozmawiać, bo zagłusza nas plusk fal.

– Chyba zaczyna kropić! – Ewa wystawia dłoń i obserwujemy padające na nią kropelki deszczu.

– Uciekamy? – pyta Karinka.

– Nie zdążymy! – Ewa wyjmuje z torebki wielki przezroczysty parasol i wszyscy chowamy się pod nim. Teraz możemy spokojnie obserwować ulewę. Nagle zza chmur wychodzi złociste słońce, ostatnie kropelki deszczu padają na parasol. Ewa strzepuje z niego resztki wody...

– Ojej, tęcza, tęcza, tęcza! Na niebie i na Ewy parasolce!
Tata robi zdjęcia. Mama i Ewa, wzruszone tym widokiem, uśmiechają się do siebie. My wyliczamy, czy tęcza ma wszystkie kolory: czerwony, pomarańczowy, żółty, zielony, niebieski, granatowy, fioletowy! Zgadza się!

– Ewo, jak to się dzieje, że powstaje tęcza? – pytam zaciekawiona.

– To proste. Gdy w czasie deszczu wyjdzie słońce, jego promienie załamują się na kropelkach wody unoszących się w powietrzu. Wtedy promień słońca zamienia się w siedem barw!

Nagle tęczowe zjawisko na niebie blednie, blednie i rozplywa się.

– Deszcz całkowicie zniknął, wyparował i nie ma już tęczy!

Spacerujemy jeszcze długo brzegiem morza. Z Karinką zbieramy ładne kamienie. Mateusz chowa do torby wyrzucone przez morze patyki o dziwnych kształtach.

– Co będziesz z nich robił? – pytamy zdziwione.

– Zobaczycie!

Wracamy do samochodu przez wydmy i las. W domu Ewy dorośli rozmawiają, wspominają, patrzą na zdjęcia. A my oglądamy zebrane nad morzem skarby. Czy już wiecie, co z patyków zrobił Mateusz?

Rodzic zadaje dziecku pytania: *Dokąd pojechała Ada z rodziną? Przez co szli, zanim dotarli nad morze? Co obserwowali, odpoczywając na polanie? Co się stało, gdy usiedli nad morzem? Z jakich barw składa się tęcza? Kiedy pojawia*

się tęcza? Co zbierały dzieci nad morzem? Co Mateusz mógł zrobić ze swoich patyków? Czy widziałś/leś kiedyś tęczę? Gdzie? Czy wcześniej padał deszcz?

6. „Tęcza” – puzzle, praca z Wyprawką nr 55.

Przed wypchnięciem i złożeniem puzzli dziecko wymienia kolory, z których składa się tęcza.

7. „Tęcza w ogrodzie” – eksperyment w ogrodzie przedszkolnym.

EKSPERYMENT

Problem do rozwiązania: *Co się stanie, gdy do wystawionej na słońce miski z wodą wlejemy olej?*

Dziecko podaje hipotezy.

Przeprowadzenie eksperymentu: wynosimy miskę z wodą na ostre słońce. Wlewamy parę kropli oleju. Obserwujemy. Lekko mieszamy patykiem wodę z olejem. Dodajemy więcej oleju.

Wnioski: Po wlaniu oleju do wody pojawiło się w niej wiele kolorów.

Wyjaśnienie: Kolory zostały wywołane przez światło, którego promienie załamały się między warstwami oleju. Kolory pojawiły się w innej kolejności niż w tęczy. • **miska z wodą, olej, patyk**

8. „Malowanie tęczy” – praca z Kartami Pracy strona 47.

Następnie rodzic proponuje dziecku namalowanie tęczy z użyciem barw podstawowych oraz tych które powstały. (na dodatkowej kartce)

• **kartki, pędzle, kubki z wodą, farby, talerzyki do mieszania barw**

9. Zestaw ćwiczeń ruchowych.

– „**Pogoda**” – rodzic rozdaje dziecku gazety i woreczki foliowe. Dziecko kładzie je na podłodze i reagują na polecenia:

pada deszczyk – cichutko uderza paluszkami o leżącą na podłodze gazetę;

wieje wietrzyk – cichutko pociera palcami o woreczek;

uwaga, błyskawica – zakrywa oczy rękami;

wielki grzmot – mocno gniecie gazety;

wielki huk – nadmuchuje woreczek i przebija go uderzając o drugą rękę.

• gazety, woreczki foliowe